Η αξία του κόπου (Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 14 Ιουνίου, 2021

Πρέπει νὰ ἦταν τὸ ἔτος 1929, δηλαδὴ ὅταν ὁ Ἅγιος ἦταν σὲ ἡλικία 35 ἐτῶν. Ἦταν καλοκαίρι, καὶ ξεκίνησε ἀπὸ τὸ Βράνιε μὲ προορισμὸ τὸ Μοναστήρι τοῦ ἁγίου Προχόρου. Πήγαινε συχνὰ στὸ Μοναστήρι αὐτό, μὲ τὸ ὁποῖο καὶ εἶχε ἰδιαίτερο σύνδεσμο, γιατὶ εἶχε μεγάλη ἀγάπη στὸν ἅγιο Πρόχορο. Ἦταν ἤδη καθηγητὴς Πανεπιστημίου στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ στὸ Βελιγράδι.

Ὁ δρόμος μέχρι τὸ Μοναστήρι ἦταν δύσβατος καὶ γι' αὐτὸ ἀρκετὰ κουραστικός. Ὁ Ἅγιος, γιὰ νὰ ὑπερνικᾶ αὐτὲς τὶς δυσκολίες, χρησιμοποιοῦσε κάποιο ἁπλὸ αὐτοκίνητο, γιὰ νὰ διασχίσει τὸν βουνήσιο δρόμο ποὺ ὁδηγοῦσε στὸ Μοναστήρι.

Σὲ μιὰ λοιπὸν τέτοια ἐπίσκεψή του συνάντησε στὸν δρόμο του μιὰ γερόντισσα, κι ἀμέσως κατάλαβε ὅτι κι αὐτὴ κατευθυνόταν μὲ τὰ πόδια πρὸς τὸ Μοναστήρι. Τότε ὁ Ἅγιος ἔκανε νόημα στὸν ὁδηγὸ νὰ σταματήσει καὶ προσκάλεσε τὴ γριούλα νὰ ἀνέβει στὸ αὐτοκίνητο, γιατί, ὅπως τῆς ἐξήγησε, κι ἐκεῖνος πήγαινε ὅπου καὶ αὐτή.

–Σ' εὐχαριστῶ, παιδί μου, τοῦ ἀπάντησε ἡ γριούλα, ἀλλὰ ἐγὼ εἶμαι φτωχή.

Ὁ Ἅγιος τότε τῆς χαμογέλασε καὶ τὴ διαβεβαίωσε ὅτι δὲν θὰ πλήρωνε τίποτε, μιὰ καὶ τὸ αὐτοκίνητο ἦταν νοικιασμένο ἀπὸ ἐκεῖνον.

Τότε ἡ γερόντισσα τοῦ εἶπε:

–Δὲν τό 'πα γι' αὐτό, παιδί μου. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐγὼ εἶμαι φτωχή, δὲν ἔχω τίποτα ἄλλο νὰ προσφέρω στὸν Ἅγιο πέρα ἀπὸ τὸν κόπο μου αὐτό.

Τότε ὁ Ἅγιος χτύπησε με μιᾶς τὸ μέτωπό του ὡς ἔνδειξη κατάπληκτου θαυμασμοῦ καὶ μονολόγησε:

– *Ἄχ, Ἰουστίνε, ἔγινες καθηγητὴς Θεολογίας, κι ὅμως! Τὴν εὐσέβεια αὐτῆς τῆς γερόντισσας ἀπέχεις πολὺ γιὰ νὰ τὴ φτάσεις.*

Στράφηκε τότε καὶ πάλι στὸν ὁδηγό. Τὸν πλήρωσε, κατέβηκε ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο καὶ συνέχισε πεζὸς μαζὶ μὲ τὴ γριούλα τὸν ὑπόλοιπο δρόμο ἕως τὸ Μοναστήρι.

Στὴν ἐποχὴ τῶν ἀνέσεων καὶ τῆς λογικῆς ἴσως ἀδυνατοῦμε νὰ ἐννοήσουμε βαθύτερα τὴν προσφορὰ τῆς γριούλας ἀλλὰ καὶ τὸν θαυμασμὸ τῆς ἐνέργειάς της ἀπὸ τὸν Ἅγιο.

Γιατὶ **μάθαμε στὴν ἄνεση καὶ στὶς εὐκολίες.**

Γιατὶ ἀπεχθανόμαστε τὸν κόπο καὶ τὴν κακοπάθεια. Ὅλα τὰ μποροῦμε πλέον μὲ τὸ πάτημα ἑνὸς κουμπιοῦ. Μάθαμε νὰ δωρίζουμε ἀπὸ τὸ περίσσευμα, ὄχι ἀπὸ τὸ ὑστέρημα. Καὶ στὸν Θεὸ καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Μάθαμε ν' ἀγαποῦμε ἀπὸ συμφέρον ἢ ἔστω ἀπὸ συμπάθεια καὶ ὄχι ἔμπονα καὶ θυσιαστικά. Γι' αὐτὸ καὶ αὐθόρμητα ἀναδύεται τὸ ἐρώτημα:

Γιατί πρέπει νὰ κουραστοῦμε; Ἔχει ἀνάγκη ὁ Θεὸς τὴ σωματική μας καταπόνηση; Ὄχι φυσικά. Ὁ Θεὸς δὲν ἔχει νὰ ὠφεληθεῖ σὲ τίποτε ἀπὸ τὴ δική μας ἄσκηση. Ὅμως ἡ ἄσκηση εἶναι ἡ μητέρα τοῦ ἁγιασμοῦ, καὶ ἡ κακοπάθεια ἡ γεννήτρα τῆς ἀρετῆς.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ κατάκτηση τῆς ὁποιασδήποτε ἀρετῆς προϋποθέτει κόπο, ἄσκηση καὶ προσπάθεια, γιὰ νὰ φέρει καρπό. Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχοσωματικὴ ἑνότητα, καὶ τὸ σῶμα βοηθᾶ τὴν ψυχή, ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ ψυχὴ ἐκφράζεται καὶ μὲ τὸ σῶμα.

Προσευχὴ θέλεις νὰ κάνεις; Χρειάζεται κόπος. Νὰ γονατίσεις, νὰ σταθεῖς ὄρθιος, νὰ συγκεντρώσεις τὸ μυαλό σου.

Στὴ Λατρεία θέλεις ἀπερίσπαστος νὰ συμμετέχεις; Κι ἐδῶ κόπος - χρειάζεται γιὰ νὰ συγκεντρωθεῖς καὶ νὰ ἐκφράζεσαι προσευχητικὰ ὅπως τὸ σῶμα τῶν πιστῶν.

Τὰ πάντα χρειάζονται κόπο. Καὶ ὁ κόπος αὐτὸς ἐκφράζει τὸν πόθο τῶν ἀνθρώπων νὰ βροῦν τὸν Θεό. Ὅμως ὁ κόπος αὐτὸς εἶναι χαρὰ κι - ἀνάπαυση. Χαρὰ καὶ ἀνάπαυση ποὺ ἐκπηγάζουν ἀπὸ τὴν πίστη ὅτι ὁ κόπος εἶναι προσφορὰ ποὺ γίνεται εὐπρόσδεκτη, εἴτε προσφέρεται στὸν Θεὸ εἴτε στὸν συνάνθρωπο.

Εἶναι διάχυτο αὐτὸ τὸ πνεῦμα τῆς προσφορᾶς τοῦ κόπου μας στὴν Ὀρθόδοξη πνευματικότητα. «Δῶσε αἷμα, γιὰ νὰ λάβεις πνεῦμα».

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ὀρθόδοξη παράδοση ἔχει τὶς νηστεῖες, τὶς μετάνοιες, τὶς γονυκλισίες, τὶς ἀγρυπνίες καὶ τόσα ἄλλα ὡς κατάθεση κόπου στὸν ἅγιο Τριαδικὸ Θεὸ καὶ τοὺς Ἁγίους ἐκ μέρους μας πρὸς ἐκζήτησιν τῆς χάριτός Του.

Προοδεύσαμε σήμερα. Κάναμε τὴ ζωή μας εὔκολη καὶ ἄνετη, ὅμως τὴν εὐσέβεια τῆς Σερβίδας γριούλας ὄχι μόνο δὲν τὴν ἔχουμε, ἀλλὰ δυστυχῶς **τὴν ἀπεμπολήσαμε καὶ ὡς φρόνημα**!

Ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς

«Η ζωή άνευ του Χριστού, ο θάνατος άνευ του Χριστού, η αλήθεια άνευ του Χριστού, ο ήλιος άνευ του Χριστού και τα σύμπαντα χωρίς Αυτόν, – όλα είναι τρομερά ανοησία, ανυπόφορον μαρτύριον, σισύφειος βάσανος, κόλασις!

Δεν θέλω ούτε την ζωήν, ούτε τον θάνατον άνευ Σού, Γλυκύτατε Κύριε!

Δεν θέλω ούτε την αλήθειαν, ούτε την δικαιοσύνην, ούτε τον παράδεισον, ούτε την αιωνιότητα.

Όχι, όχι! Εσένα μόνον θέλω.

Εσύ μόνο να είσαι εις όλα, εν πάσι και υπεράνω όλων…..!»

Άρχιμανδρίτης Ιουστίνος Πόποβιτς (14-06)

(Πηγή: toromaiiko.com*)*